

LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 42, 43, 44, 60 IR 69 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 IR 68 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-2900 22 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-627 31 IR 64 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 42, 43, 44, 60 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 31 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai (toliau – Įstatymų projektai) parengti, įgyvendinant Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos (toliau – LRV programa) tikslą *smulkiesiems ir pažeidžiamiesiems buitiniams vartotojams leisti naudotis visuomeniniu tiekimu* (LRV programos 14 ir 599 punktas). Įstatymų pakeitimais siūloma, kad visi smulkieji buitiniai elektros energijos vartotojai (suvartojantys mažiau kaip 1000 kWh per metus) ir pažeidžiami elektros energijos vartotojai (toliau – pažeidžiami vartotojai), t. y. piniginę socialinę paramą gaunantys nepasiturintys gyventojai, asmenys su negalia, galėtų naudotis visuomeniniu elektros energijos tiekimu (toliau – visuomeninis tiekimas) iki 2030 metų.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos turimais duomenimis, elektros energijos rinkos liberalizavimo III etape yra apie 911 tūkst. elektros energijos buitinių vartotojų (toliau – vartotojai), o nepriklausomo elektros energijos tiekėjo (toliau – nepriklausomas tiekėjas) dar nėra pasirinkę apie 50 procentų elektros energijos rinkos liberalizavimo III etapo vartotojų:

Elektros rinkos liberalizavimo etapas	Vartotojų objektų skaičius etape, iš viso, vnt.	Nepasirinkusių nepriklausomo tiekėjo objektų etape skaičius, vnt.	Procentų nepasirinkusių nepriklausomo tiekėjo	Procentų pasirinkusių nepriklausomą tiekėją
1	97 481	2 356	2,42%	97,58%
2	737 391	37 799	5,13 %	94,87%
3	913 149	461 817	50,57%	49,43%
nepriskirta	777	268	34,49%	65,5%
Viso	1 748 798	502 240	28,72 %	71,28%

Pav. elektros rinkos liberalizavimo I–III etapų vartotojų nepriklausomų tiekėjų pasirinkimas, remiantis 2025 m. kovo 7 d. duomenimis

Pažymėtina, kad į elektros energijos rinkos liberalizavimo III etapą patenka mažiausiai elektros energijos suvartojantys vartotojai (mažiau kaip 1 000 kWh per metus). Didžiąją dalį mažai elektros energijos suvartojančių vartotojų sudaro pensinio amžiaus vartotojai (apie 430 tūkst. pensinio amžiaus vartotojų suvartoja mažiau kaip 1000 kWh elektros energijos per metus) ir elektros energijos kainos svyravimams jautrūs vartotojai, įskaitant pažeidžiamus vartotojus.

2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES, 5 straipsnis leidžia valstybėms narėms reguliuoti elektros mažmenines kainas, pvz. pažeidžiamiesiems, energijos nepriteklių patiriantiems vartotojams, kai tuo siekiama valstybei svarbių socialinių ir

ekonominių tikslų, tačiau viena iš sąlygų yra, kad ši priemonė turi būti ribotos trukmės. Bendrai pažymėtina, kad Europos Sąjungos (toliau – ES) elektros rinkos vidaus taisyklėms didelį poveikį turėjo 2022–2023 metais įvykusi energijos kainų krizė. Vienas iš 2024 metais priimtų ES elektros energijos rinkos modelio pakeitimų tikslų yra užtikrinti elektros energijos įperkumą, kad pažeidžiamiausi vartotojai būtų apsaugoti nuo didelių elektros energijos kainų svyravimų ir išvengtų energijos nepritekliaus spąstų. 2024 m. birželio 13 d. priimtoje Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2024/1711, kuria dėl Sąjungos elektros energijos rinkos modelio tobulinimo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2018/2001 ir (ES) 2019/944, numatyta, kad reguliuojamas kainas, įskaitant už sąnaudas mažesnes kainas, galima taikyti pažeidžiamiems vartotojams ir energijos nepriteklių patiriantiems vartotojams ir, kaip pereinamojo laikotarpio priemonę, pvz. elektros energijos vartotojams, nepriklausomai nuo to, ar esama elektros energijos kainų krizės (žr. Direktyvos (ES) 2024/1711 preambulės 28 punktą).

Siekdami užtikrinti galimybę pažeidžiamiems vartotojams ir vartotojams, per metus suvartojantiems mažiau kaip 1 000 kWh (ne daugiau kaip 83 kWh per mėnesį) naudotis valstybės reguliuojamomis elektros energijos kainomis, t. y. užtikrinti svarbius visuomenės ir valstybės interesus – siūlome šiems vartotojams pailginti elektros rinkos liberalizavimo III etapo terminą, numatant, kad visuomeninis tiekimas vartotojams būtų nutrauktas ne 2026 m. sausio 1 d., bet 2030 m. sausio 1 d.

Pažymėtina, kad Nacionalinėje darbotvarkėje „Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija patvirtinimo“, kuri buvo atnaujinta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. XIV-2856 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“, nustatyta, kad teigiamas energetinis balansas elektros energetikos sektoriuje, kuris užtikrintų, jog pagamintos elektros energijos šalyje bus daugiau, nei suvartojama, turės būti pasiektas 2030 m. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad iki 2026 m. yra vykdomas išmaniosios elektros energijos apskaitos diegimas vartotojams, suvartojantiems elektros energijos daugiau kaip 1000 kWh per metus. 2026–2030 metais planuojama įdiegti 500–550 tūkst. apskaitos prietaisų vartotojams, suvartojantiems elektros energijos mažiau kaip 1000 kWh per metus. Buitiniai vartotojai be išmaniųjų apskaitos prietaisų neturi tų pačių galimybių pasinaudoti nepriklausomų tiekėjų planais – kai kurie planai skirti tik turintiems išmaniuosius apskaitos prietaisus. Siūlomas 2030 metų terminas sudarys galimybes Lietuvoje sukurti daugiau vietinės atsinaujinančių išteklių generacijos, tai turės teigiamos įtakos elektros energijos kainų lygiui, šalyje vystomi sistemos lankstumo pajėgumai (energijos kaupikliai, lankstumo paslaugos) turės teigiamos įtakos didesniai elektros kainų stabilumui. Įdiegti papildomi išmaniosios elektros energijos apskaitos prietaisai sudarys galimybę buitiniams vartotojams pasirinkti jų poreikius atitinkantį nepriklausomo tiekėjo paslaugos planą ir suteiks daugiau galimybių vartotojams taupyti elektros energijos ją išmaniau vartojant.

Pagal galiojančias Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (toliau – EEĮ) 43 straipsnio nuostatas, visuomeninis elektros energijos tiekėjas (toliau – visuomeninis tiekėjas) turėtų nutraukti elektros energijos tiekimą 2026 m. sausio 1 d. Visuomeninis tiekėjas iki 2025 m. kovo 1 d. taip pat turėjo pareigą informuoti vartotojus, kad jie iki šių metų pabaigos turi pasirinkti nepriklausomą tiekėją, o elektros energijos skirstomųjų tinklų operatorius (toliau – skirstomųjų tinklų operatorius) turi pareigą ne anksčiau nei 2025 m. balandžio 1 d. perduoti nepriklausomiems tiekėjams vartotojų, kurie turi pasirinkti nepriklausomą tiekėją, duomenis. Atkreiptinas dėmesys, kad visuomeninis tiekėjas, įgyvendindamas EEĮ 43 straipsnio 2 dalies 4 punktą, atsižvelgdamas į siūlomas Įstatymų projektų nuostatas ir siekdamas neklaidinti visuomeniniame tiekime esančių vartotojų, tarp kurių nemaža dalis yra pažeidžiamų vartotojų ir vartotojų, kurių faktinis elektros energijos suvartojimas objekte per metus mažesnis kaip 1 000 kWh, iki 2025 m. kovo 1 d. informavo visuomeniniame tiekime esančius vartotojus apie planuojamus teisinio reguliavimo pakeitimus ir,

jeigu pagal teisinį reglamentavimą vartotojas turės rinktis nepriklausomą tiekėją, jis atskiru laišku gaus papildomą su tuo susijusią informaciją, o šiuo metu vartotojams jokių papildomų veiksmų atlikti nereikia.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, vadovaudamasis EEĮ 60 straipsnio 2 dalimi, ir toliau iki 2030 m. vykdys centralizuotą vartotojų informavimą visuomenės ir (ar) individualiomis informavimo priemonėmis apie elektros energijos rinkos liberalizavimą ir jo procesą, todėl vartotojams bus suteikiama papildoma informacija apie elektros rinkos liberalizavimą, nepriklausomo tiekėjo pasirinkimą. Planuojamos naudoti šios komunikacinės informavimo gairės: viešųjų ryšių kampanija (pvz. informacija, kur vartotojams kreiptis ir kokius veiksmus atlikti, sklaida per radiją, televiziją ir regioninę spaudą, edukacinis turinio projektas naujienų portaluose, informacijos skelbimas www.pasirinkitietiekėja.lt interneto svetainėje, kurioje pateikiama visa būtina informacija apie rinkos liberalizavimą). Skirstomųjų tinklų operatoriaus planuojamos priemonės ir papildoma vartotojų edukacija leis vartotojui greičiau pasirinkti nepriklausomą tiekėją.

Įstatymų projektuose, atsižvelgiant į valstybės socialinės politikos interesus bei siekiant užtikrinti pažeidžiamų vartotojų interesus, siūloma nustatyti galimybę pagal vartotojų grupes diferencijuoti visuomeninės elektros energijos kainos tarifus, siekiant apsaugoti pažeidžiamų vartotojų teises ir teisėtus interesus.

Taip pat siūloma nustatyti, kad elektros energijos garantinio tiekimo (toliau – garantinis tiekimas) kaina būtų apskaičiuojama ne pagal vidutinę praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, o pagal vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupė (vadovas Karolis Švaikauskas, tel. +370 670 39 352, el. p. karolis.svaikauskas@enmin.lt, patarėja Aušra Grėbliūnaitė, tel. +370 602 46 290, el. p. ausra.grebliunaite@enmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

EEĮ 2 straipsnio 94 dalyje nustatyta, kad pažeidžiamas vartotojas, tai būtinas vartotojas, kuris pats ir (ar) su juo bendrai gyvenantys asmenys gauna ir (ar) turi teisę gauti piniginę socialinę paramą pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą ir, kuris šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę naudotis pažeidžiamais vartotojams nustatytomis papildomomis garantijomis, t. y. nenumatyta, kad asmenys su negalia, gali pasinaudoti papildomomis garantijomis, kurios taikomos asmenims gaunantiems ar turintiems teisę gauti piniginę socialinę paramą.

EEĮ 42 straipsnyje nurodomi terminai, iki kada visuomeninis tiekėjas privalo vykdyti visuomeninio tiekimo veiklą (iki 2026 m. sausio 1 d.).

EEĮ 43 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta, kad visuomeninis tiekėjas 2026 m. sausio 1 d. nutraukia elektros energijos tiekimą visiems likusiems vartotojams, kuriems elektros energija tiekama visuomenine elektros energijos kaina, įskaitant vartotojus, nurodytus šio įstatymo 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse, taip pat ir pažeidžiamus vartotojus.

EEĮ 43 straipsnyje taip pat įtvirtinta, kokiais terminais visuomeninis tiekėjas informuoja vartotojus apie visuomeninio tiekimo jiems nutraukimą, kaip visuomeninis tiekėjas informaciją apie tokius vartotojus pateikia skirstomųjų tinklų operatoriui ir kaip skirstomųjų tinklų operatorius apie vartotojus, kuriems pasibaigs visuomeninis tiekimas, informuoja nepriklausomus tiekėjus, kad šie vartotojams galėtų pateikti nepriklausomo tiekimo pasiūlymus.

EEĮ 44 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyta, kad garantinio tiekimo kaina, apskaičiuojama pagal vidutinę praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš atitinkamo dydžio koeficiento.

EEĮ 60 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudos patirtos dėl elektros rinkos liberalizavimo įgyvendinimo įvertinamos, nustatant skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą.

EEĮ 69 straipsnio 7 dalyje, be kita ko, nurodyta visuomeninė elektros energijos kaina gali būti diferencijuojama į prieigos ir elektros energijos dedamąsias. Paslaugų kainos taip pat gali būti diferencijuojamos pagal elektros energijos vartojimo laiką, realų valandinį elektros energijos vartojimą, taikant su vartojimo perkėlimu iš piko meto susijusias nuolaidas ir kitaip sudarant sąlygas reaguoti į elektros energijos paklausą.

EEĮ 69 straipsnio 8 dalyje, be kita ko, nurodyta, kad Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) priima sprendimą dėl skirtumo, susidariusio tarp Tarybos nustatytų ir faktinių kainų, taip pat Tarybos nustatytų ir prognozuojamų kainų už likusį laikotarpį, kuriam galioja nustatyti visuomeniniai elektros energijos tarifai, bei pagrįstų sąnaudų, ir Tarybos sprendimais numatytų sąnaudų skirtumų, patirtų iki 2025 m. gruodžio 31 d., įskaitant ir tokių sąnaudų skirtumo pinigų kainą (skolinimosi sąnaudas, kurios įvertinamos Tarybos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų viršutinių ribų metodikoje nustatyta tvarka), taip pat šio įstatymo 60 straipsnio 3 dalyje nurodytų sąnaudų Tarybos nustatyta tvarka ir sąlygomis įvertinimo, nustatant papildomą dedamąją prie persiuntimo paslaugos kainos. Tarybos apskaičiuotas lėšų perviršis grąžinamas buitiniams vartotojams, sumažinant papildomą dedamąją prie persiuntimo paslaugos kainos, kai visuomeninio tiekimo veiklą iki 2026 m. sausio 1 d. vykdęs asmuo perveda perrinktas lėšas skirstomųjų tinklų operatoriui, o nesurinktos lėšos surenkamos taikant papildomą dedamąją prie persiuntimo paslaugos kainos, ir visuomeninio tiekimo veiklą iki 2026 m. sausio 1 d. vykdžiusiam asmeniui, išmokamos dalimis kas kalendorinį mėnesį skirstomųjų tinklų operatoriaus, kurio turimoje elektros energijos skirstymo veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje veikė toks visuomeninis tiekėjas, tačiau ne vėliau kaip iki 2030 m. gruodžio 31 d.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 42, 43, 44, 60 ir 69 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – EEĮ projektas) *1 straipsniu* siekiant apsaugoti pažeidžiamiausius vartotojus, tai yra nepasiturinčius gyventojus, kaip tai apibrėžta Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, asmenis su negalia, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, siūloma keisti pažeidžiamo elektros energijos vartotojo sąvokos apibrėžtį ir numatyti, kad asmenys su negalia, taip pat bus vertinami kaip pažeidžiami vartotojai, turintys teisę pasinaudoti EEĮ nustatytais papildomomis garantijomis.

Atsižvelgiant į EEĮ projektu numatomą pažeidžiamo vartotojo sąvokos apibrėžties pakeitimą, asmenų su negalia duomenys, asmens duomenų kategorijos (įskaitant specialių kategorijų duomenis) bei jų tvarkymo sąlygos ir pagrindai bus nustatyti EEĮ įgyvendinamajame teisės akte – Papildomų garantijų pažeidžiamiems elektros energijos vartotojams įgyvendinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 527 „Dėl Papildomų garantijų pažeidžiamiems elektros energijos vartotojams įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris bus papildytas nuostatomis dėl informacijos gavimo iš Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros informacinės sistemos.

Kaip minėta aukščiau, ES elektros rinkos vidaus taisyklėms didelį poveikį turėjo 2022-2023 metais įvykusi energijos kainų krizė. Vienas iš 2024 metais priimtų Europos Sąjungos elektros energijos rinkos modelio pakeitimų tikslų yra užtikrinti elektros energijos įperkamumą, kad pažeidžiamiausi vartotojai būtų apsaugoti nuo didelių elektros energijos kainų svyravimų ir išvengtų energijos nepritekliaus spąstų. 2024 m. birželio 13 d. priimtoje ES direktyvoje 2024/1711 dėl Sąjungos elektros energijos rinkos modelio tobulinimo numatyta, kad reguliuojamas kainas, įskaitant už sąnaudas mažesnes kainas, galima taikyti pažeidžiamiems vartotojams ir energijos nepriteklių patiriantiems vartotojams ir, kaip pereinamojo laikotarpio priemonė, pvz. buitiniams vartotojams,

nepriklausomai nuo to, ar esama elektros energijos kainų krizės (žr. Direktyvos 2024/1711 preambulės 28 punktą).

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje laikomasi nuostatos, jog valstybės socialinė orientacija suponuoja įstatymų leidėjo diskreciją nustatyti tam tikroms socialiai jautriausioms asmenų grupėms, kurioms reikalinga ypatinga socialinė pagalba, taikytinas visuomenės solidarumu grindžiamo bendrojo teisinio reguliavimo išimtis (2012 m. vasario 6 d., 2013 m. gegužės 16 d. nutarimai).

Siekiant, kad socialiai jautriausiems vartotojams – piniginę socialinę paramą gaunantiems asmenims, asmenims su negalia turi būti užtikrintas elektros energijos tiekimas stabilesne ir įperkama elektros energijos kaina, *EEĮ projekto 6 straipsnio 1 dalimi* keičiama EEĮ 69 straipsnio 7 dalimi siūloma nustatyti, kad visuomeninė elektros energijos kaina papildomai gali būti diferencijuojama pagal vartotojų grupes, siekiant apsaugoti pažeidžiamų vartotojų teises ir teisėtus interesus. Elektros energijos tiekimas pažeidžiamiesiems vartotojams diferencijuota visuomenine elektros energijos kaina užtikrintų tokių vartotojų gerovę ir saugumą.

Svarbu pažymėti, siūloma kainų diferencijavimo galimybė nereiškia, kad pažeidžiamiesiems vartotojams visuomeninio tiekimo kaina taptų palankesnė kitų vartotojų sąskaita – Direktyva 944/2019 draudžia kryžminį subsidijavimą, kuomet vienos vartotojų grupės reguliuojama kaina būtų mažinama kitos vartotojų grupės sąskaita. Direktyvoje 944/2019 nustatyta, kad valstybės intervencinėmis priemonėmis nustatant elektros energijos tiekimo kainas dėl jų rinkos dalyviai neturėtų patirti papildomų išlaidų diskriminaciniu būdu (Žr. Direktyvos 944/2019 preambulės 25 punktą, taip pat 5 straipsnio 4(e) 7(g) dalis). Valstybės keliamas lūkestis visuomeniniam tiekėjui yra užtikrinti, kad pažeidžiamiesiems vartotojams (o galbūt ir visiems visuomeninio tiekimo vartotojams) elektros energija būtų perkama tiesiogiai iš AEI parkų, sudarant ilgalaikę elektros prekybos sutartį (angl. *power purchase agreement*, PPA), o ne perkant elektros energiją biržos kainomis, kaip yra šiuo metu. Elektros energijos įsigijimas tiesiogiai iš AEI parkų sudaro sąlygas užsitikrinti mažesnes ir stabilesnes kainas.

Atkreiptinas dėmesys, kad EEĮ 69 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad konkrečią elektros energijos ar paslaugų kainų diferencijavimo tvarką nustato paslaugų teikėjai, o paslaugų teikėjų kainų diferencijavimo tvarkos aprašą tvirtina Taryba. Todėl konkreti metodika ir sąnaudų diferencijavimo principai visuomeninio tiekimo vartotojų grupėms bus nustatyti ir suderinti su Taryba. Atsižvelgiant į tai, sąnaudos diferencijuojamos pagal Tarybos patvirtintą Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodiką bei atsižvelgiant į Elektros energijos perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekimo paslaugų ir visuomeninių elektros energijos kainų diferencijavimo tvarkos aprašą. Šie poįstatyminiai teisės aktai turės būti patikslinti Tarybos pagal EEĮ projekte numatomus reikalavimus dėl teisingo sąnaudų paskirstymo tarp vartotojų grupių.

EEĮ projekto 2 *straipsniu*, kuriuo keičiamas EEĮ 42 straipsnis, atsižvelgiant, kad pagal EEĮ 15 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatas yra licencijuojama elektros energijos visuomeninio tiekimo veikla, siūloma patikslinti EEĮ 42 straipsnio 1 ir 4 dalies nuostatas, patikslinant visuomeninio tiekimo licencijos pavadinimą, nurodant tikslų licencijos pavadinimą – „elektros energijos visuomeninio tiekimo veiklos licencija“.

EEĮ projekto 3 *straipsniu*, kuriuo keičiamas EEĮ 43 straipsnis, siūloma patikslinti EEĮ 43 straipsnio 1 dalies nuostatas, nustatančiomis, kad visuomeninis tiekėjas nutrauks elektros energijos tiekimą visiems likusiems vartotojams, kuriems elektros energija tiekama visuomenine elektros energijos kaina, ne 2026 m. sausio 1 d., o 2030 m. sausio 1 d.

Siekiant apsaugoti pažeidžiamus vartotojus ir vartotojus, suvartojančius mažiau kaip 1000 kWh elektros energijos per metus (mažiau kaip 83 kWh per mėnesį) (toliau – smulkus vartotojas), siūloma nustatyti, kad šiems vartotojams (įskaitant vartotojus, nurodytus EEĮ 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse ir vartotojus, kurių elektros įrenginiai pirmą kartą prijungiami prie skirstomųjų tinklų) būtų užtikrinta galimybė gauti elektros energiją visuomenine elektros energijos kaina iki 2029 m. gruodžio

31 d. (vartotojams, nurodytiems EEĮ 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse – iki 2027 m. birželio 30 d.).

Siekdami teisinio aiškumo, siūlome numatyti, kad vartotojams, kurių elektros įrenginiai pirmą kartą prijungiami prie skirstomųjų tinklų, būtų užtikrinamas visuomeninis tiekimas, t. y. tokie vartotojai iš karto neturi pareigos pasirinkti nepriklausomo tiekėjo. Šie vartotojai turės pareigą pasirinkti nepriklausomą tiekėją, kai EEĮ projekte nustatyta tvarka bus įvertintas elektros energijos suvartojimas per atitinkamą laikotarpį.

Atkreiptinas dėmesys, kad jau įgyvendinto elektros rinkos liberalizavimo II etapo metu buvo vertinama, kad vartotojas, kuris suvartojo ne mažiau kaip 1 000 kWh elektros energijos per metus, privalėjo pasirinkti nepriklausomą tiekėją. Toks elektros energijos suvartojimas laikomas mažu ir išmaniosios apskaitos diegimo procese (remiantis Tarybos atlikta kaštų-naudos analize skirta išmaniosios apskaitos diegimui, 1000 kWh metinis elektros energijos suvartojimas pasirinktas kaip ribinė vertė atskirianti smulkiuosius vartotojus). Šis 1000 kWh „slenkstis“ pastaruosius 6 metus buvo aktyviai komunikuojamas visame elektros rinkos liberalizavimo procese ir yra žinomas didesnei daliai šalies elektros energijos vartotojų. Siekiant aiškumo ir nuoseklumo, siūloma ir toliau nustatyti (vertinant vartotojo suvartojamą elektros energijos kiekį), kad vartotojai, kurie per atitinkamus praėjusius kalendorinius metus suvartos ne mažiau kaip 1 000 kWh, turės kitais metais pasirinkti nepriklausomą tiekėją, o to nepadarius, šiems vartotojams elektros energijos tiekimą užtikrins garantinis tiekėjas.

Atsižvelgiant į tai, kad kiekvienais kalendoriniais metais vartotojo suvartojamas elektros energijos kiekis ar jo pažeidžiamo vartotojo statusas gali kisti, skirstomųjų tinklų operatorius (centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas) kiekvienais metais iki einamųjų metų vasario 1 d. (2026 m. – 2029 m. laikotarpiu) ir 2025 m. iki birželio 1 d. (EEĮ naujų nuostatų įsigaliojimo metais) nustatys, ar vartotojas pagal praėjusių kalendorinių metų elektros energijos suvartojimą yra smulkus vartotojas, kuris suvartojo ne mažiau kaip 1 000 kWh elektros energijos, ir ar vartotojas per praėjusius kalendorinius metus ir iki nustatymo dieną bent kartą nebuvo įgijęs pažeidžiamo vartotojo statuso. Pažymėtina, kad taip kasmet bus vertinami visi vartotojai (nepriklausomai į koki elektros rinkos liberalizavimo etapą vartotojai buvo patekę anksčiau).

Vartotojas, kuris praėjusiais kalendoriniais metais suvartojo ne mažiau kaip 1 000 kWh elektros energijos (t. y. nėra smulkus) ir neįgijo pažeidžiamo vartotojo statuso, turės pareigą iki einamųjų metų birželio 29 d. (naujų nuostatų įsigaliojimo metais iki 2025 m. gruodžio 30 d.) pasirinkti nepriklausomą tiekėją. Smulkus vartotojas ir pažeidžiamas vartotojas neturės pareigos pasirinkti nepriklausomo tiekėjo ir toks vartotojas turės teisę grįžti į visuomeninį tiekimą, jei jau bus pasirinkęs nepriklausomą tiekėją arba jam yra užtikrinamas garantinis tiekimas.

Siekiant užtikrinti nuoseklią ir socialiai teisingą reguliavimo politiką, taip pat siūloma nustatyti, kad EEĮ 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse nurodytų vartotojų (t. y. vartotojai, kurie elektros energiją perka sodų, garažų, daugiabučių namų bendrosioms reikmėms ir pan. ir kuriems užtikrinamas visuomeninis tiekimas) suvartojamas elektros energijos kiekis per praėjusius kalendorinius metus nebus vertinamas. Manytina, kad vertinant tokių vartotojų suvartojamą elektros energijos kiekį – kai dalis pvz. daugiabučių namų liktų visuomeniniame elektros tiekime, o dalis – privalėtų pasirinkti nepriklausomą tiekėją, taip sukuriant nelygiavertę padėtį tarp gyventojų, sukeltų papildomą nepasitenkinimą ir nesusipratimus dėl skirtingų elektros energijos kainų bei tiekimo sąlygų. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad siekiant teisinio aiškumo, yra rengiamas kitas EEĮ pakeitimas, kuriuo bus siūloma bendrojo naudojimo objektų valdytojams (daugiabučių namų administratoriams, sodų, garažų bendrijoms), perkantiems elektros energiją bendroms reikmėms, nustatyti pareigą bendrojo naudojimo objektų savininkų vardu sudaryti sutartį su elektros tiekėju ar elektros gamintoju ar gaminančiu vartotoju, deklaruoti elektros energijos duomenis, paskirstyti suvartotą elektros energiją galutiniam vartotojui, surinkti įmokas iš galutinių vartotojų bei atsiskaityti su nepriklausomu tiekėju ar elektros gamintoju ar gaminančiu vartotoju. Atsižvelgiant į tai, kad būtinas papildomas teisinis reglamentavimas, nustatantis EEĮ 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse nurodytų vartotojų ir nepriklausomų tiekėjų sutartinius santykius, siūloma nustatyti, kad šie vartotojai turės

pareigą pasirinkti nepriklausomą tiekėją nuo 2027 m. liepos 1 d., kai įsigalios papildomas reglamentavimas dėl bendrųjų reikmių elektros energijos įsigijimo procedūrų.

Atsižvelgiant į tai, kad vartotojams visuomeninis tiekimas bus užtikrinamas iki 2030 m., atitinkamai tikslinamos EEĮ 43 straipsnio nuostatos, susijusios su visuomeninio tiekėjo kiekvienais metais vykdomu vartotojų informavimu apie visuomeninio tiekimo nutraukimą (atsižvelgiant į tai, ar vartotojas neįgijo pažeidžiamo ar smulkaus vartotojo statuso), visuomeninio tiekėjo informacijos apie tokius vartotojus pateikimo tvarką skirstomųjų tinklų operatoriui, skirstomųjų tinklų operatoriaus vykdomą nepriklausomų tiekėjų informavimą apie vartotojus, kuriems pasibaigs visuomeninis tiekimas.

Siekdami teisinio aiškumo ir nuoseklumo, EEĮ projektu siūlome ir paskutiniais elektros rinkos liberalizavimo metais - 2029 m. nustatyti tuos pačius terminus, susijusius su vartotojų informavimu apie visuomeninio tiekimo nutraukimą, visuomeninio tiekėjo informacijos apie tokius vartotojus pateikimo skirstomųjų tinklų operatoriui tvarką, skirstomųjų tinklų operatoriaus vykdomą nepriklausomų tiekėjų informavimo tvarką apie vartotojus, kuriems pasibaigs visuomeninis tiekimas, kaip ir prieš tai buvusiais metais. Manytina, kad 2029 m. vartotojų informavimas anksčiau nei prieš 10 mėnesių apie visuomeninio tiekimo nutraukimą ir jų pareigą iki 2029 m. gruodžio 30 d. pasirinkti nepriklausomą tiekėją, nėra per ankstyvas, nes tokie vartotojai turės daugiau laiko pasirinkti nepriklausomą tiekėją. Atkreiptinas dėmesys, kad ne tik vartotojai bus anksčiau informuoti apie jų pareigą pasirinkti nepriklausomą tiekėją, bet ir nepriklausomiems tiekėjams bus suteikiama prieiga prie vartotojų duomenų, todėl nepriklausomi tiekėjai turės galimybę anksčiau susisiekti su visais vartotojais (kurių skaičius galimai gali būti didesnis nei 2026–2028 m. laikotarpiu), išsiaiškinti vartotojų poreikius ir pateikti vartotojų poreikius atitinkantį nepriklausomo tiekėjo paslaugos planą.

EEĮ projekto 4 *straipsniu*, kuriuo keičiamas EEĮ 44 straipsnio 2 dalies 3 punktas, siūloma nustatyti, kad elektros energijos garantinio tiekimo kaina būtų apskaičiuojama taikant vidutinę einamojo, o ne praėjusio mėnesio, ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje. Siūlomas pakeitimas leis išvengti tarp skirtingų mėnesių elektros energijos įsigijimo kainų susidarančio skirtumo, todėl garantinio tiekimo elektros energijos kaina koreliuos su elektros energetikos rinkoje esančiomis tą mėnesį elektros energijos kainomis taip, kaip dabar taikoma vartotojams, turintiems kintamos kainos elektros energijos planus. Siūlomu pakeitimu iš esmės bus užtikrintas garantinio elektros energijos tiekėjo faktinių sąnaudų padengimas.

EEĮ projekto 5 *straipsniu* keičiama EEĮ 60 straipsnio 4 dalis nustatant, kad atsiradusios papildomomis skirstomųjų tinklų operatoriaus informavimo pareigomis pagrįstos sąnaudos, įvertinamos nustatant skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą. Atsižvelgiant į EEĮ 46 straipsnio pakeitimus, siūloma patikslinti nuorodas į atitinkamas straipsnio dalis.

Taip pat siūloma tikslinti EEĮ 42 straipsnio 1 ir 4 dalis (*EEĮ projekto 2 straipsnis*), EEĮ 69 straipsnio 8 dalį (*EEĮ projekto 6 straipsnio 2 dalis*), atitinkamai prie buvusių nurodytų metų terminų pridėdant 4 metus, tai yra tiek, kiek siūloma, kad atitinkamiems vartotojams būtų užtikrintas visuomeninis tiekimas.

EEĮ projekto 7 *straipsnyje* siūlomos nustatyti įstatymo taikymo nuostatos, nustatančios kokius veiksmus turės atlikti vartotojas, siekiantis, kad elektros energiją jam tiekėtų visuomeninis tiekėjas, jei vartotojas atitiks nustatytus reikalavimus. Siūloma nustatyti, kad jeigu vartotojas per atitinkamą laikotarpį suvartos mažiau kaip 1 000 kWh arba įgis pažeidžiamojo vartotojo statusą, tokie vartotojai turės teisę nuo atitinkamų metų vasario 1 d. (naujų nuostatų įsigaliojimo metais – 2025 m. birželio 1 d.) gauti elektros energiją iš visuomeninio tiekėjo, jeigu jie nutrauks elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis su nepriklausomu tiekėju. Atkreiptinas dėmesys, kad vartotojo faktinis elektros energijos suvartojimas už praėjusius kalendorinius metus ir informacija ar vartotojas įgijo pažeidžiamo vartotojo statusą, užfiksuojamas ne anksčiau kaip vasario 1 d. (centralizuotos energijos duomenų platformos informacija bus atnaujinta apie vartotojo suvartotą elektros energijos kiekį už praėjusius kalendorinius metus ir kas mėnesį bus atnaujinama informacija apie pažeidžiamo vartotojo statusą),

nes vartotojo elektros energijos suvartojimas „užfiksuojamas“ vartotojui iki einamojo mėnesio 10 d., išrašant sąskaitą už praėjusio mėnesio elektros energijos suvartojimą. Atsižvelgiant į tai, siūloma nustatyti, kad vartotojui, turinčiam teisę grįžti į visuomeninį tiekimą, elektros energija visuomenine elektros energijos kaina būtų užtikrinama ne anksčiau kaip nuo vasario 1 d.

Atkreiptinas dėmesys, kad tik įsigaliojus naujoms įstatymo nuostatoms (2025 m. gegužės 1 d.) energijos skirstymo operatorius (centralizuotos energijos duomenų platformos valdytojas) turės teisę papildomai gauti informaciją iš Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros informacinės sistemos. Įvertinus, kad asmenų su negalia nustatymas gali užtrukti, EEĮ projektu siūloma nustatyti, kad vartotojui, turinčiam teisę grįžti į visuomeninį tiekimą, elektros energija visuomenine elektros energijos kaina bus užtikrinama ne nuo įstatymo įsigaliojimo datos, o nuo 2025 m. birželio 1 d.

Taip pat atsižvelgdami į tai, kad EEĮ 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse nurodytų vartotojų suvartojamas elektros energijos kiekis nebus vertinamas, siekdami teisinio aiškumo, siūlome EEĮ projekto 7 *straipsnyje* numatyti, kad EEĮ 69 straipsnio 14 ir 15 dalyse nurodyti vartotojai turės teisę iki 2027 m. birželio 30 d. grįžti į visuomeninį tiekimą, jei bet kuriuo metu nutrauks elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis su nepriklausomu tiekėju.

EEĮ projekto 7 *straipsnyje* taip pat siūloma nustatyti pareigą elektros energijos garantiniam tiekėjui iki einamųjų metų vasario 1 d. (2025 m. per 20 darbo dienų nuo EEĮ įsigaliojimo) informuoti garantiniame tiekime esantį vartotoją, kuris per praėjusius kalendorinius metus suvartojo mažiau kaip 1 000 kWh elektros energijos arba, kuris turi pažeidžiamojo vartotojo statusą, apie tokio vartotojo teisę gauti elektros energiją visuomenine elektros energijos kaina, jeigu vartotojas sudarys elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos sutartį su visuomeniniu tiekėju.

Siekdami teisinio aiškumo ir atsižvelgdami į tai, kad elektros energijos vartotojas einamąjį mėnesį atsiskaito su garantiniu tiekėju už praėjusio mėnesio elektros energijos suvartojimą, EEĮ projekto 7 *straipsnyje* siūlome nustatyti, kad pagal EEĮ 44 straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatas apskaičiuota garantinio tiekimo kaina būtų taikoma už elektros energijos vartotojų 2026 m. sausio mėnesį ir vėlesniais mėnesiais suvartotą elektros energiją.

Taip pat siūloma patikslinti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2900 pakeitimo įstatymą ir numatyti, kad elektros energijos visuomeninio tiekimo veiklos licencija baigiasi ne 2026 m. sausio 1 d., bet 2030 m. sausio 1 d.

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 pakeitimo įstatymo projekte siūlomas atitinkamas pakeitimas, nustatantis, kad elektros energijos garantinio tiekimo kaina būtų apskaičiuojama, taikant vidutinę einamojo, o ne praėjusio mėnesio, ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, ir kad garantinio tiekimo kaina pažeidžiamiems vartotojams įsigalioja ne 2026 m. sausio 1 d., bet 2030 m. sausio 1 d.

Taip pat atliekami kiti įstatymų projektų redakcinio pobūdžio pakeitimai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Įstatymų projektais siūlomi pakeitimai gali turėti neigiamos įtakos nepriklausomų tiekėjų veiklai, įvertinant tai, kad dalis elektros vartotojų, kurie šiuo metu yra sudarę sutartis su nepriklausomais tiekėjais, įgis teisę iki 2030 metų naudotis visuomeniniu tiekimu. Nepriklausomi tiekėjai, ruošdamiesi iki 2026 m. pabaigos turėjusiam pasibaigti elektros energijos rinkos liberalizavimui (elektros energijos rinkos liberalizavimo III etapui), investavo į elektros išteklius, darbuotojų etatų didinimą ir darbuotojų apmokymą, marketingo ir reklamos kampanijas. Visgi, šiuo aspektu yra svarbu pažymėti, kad nepriklausomi tiekėjai turi vienodas (dažnai ir geresnes) galimybes konkuruoti dėl šių vartotojų, siūlant šiems vartotojams sudaryti nepriklausomo tiekimo sutartis

palankesne kaina ir sąlygomis nei visuomeninis tiekimas, pasinaudojant tiesioginėmis elektros pirkimo–pardavimo sutartimis su atsinaujinančios energetikos gamybos parkais, išvestinėmis finansinėmis priemonėmis apsidraudimui nuo elektros energijos kainų svyravimų. Taip pat tiekėjai turi galimybes pritraukti vartotojus, esančius visuomeniniame tiekime, gerinant savo rinkodarą, kainodarą, klientų aptarnavimo kokybę, siūlant papildomas paslaugas, tokias kaip elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimo ir aptarnavimo, mobiliųjų aplikacijų, leidžiančių stebėti elektros biržos kainas ir vartojimą, bei kitų paslaugų teikimo privalumais. Manytina, kad nepriklausomi tiekėjai, siekdami didinti savo konkurencingumą elektros energijos mažmeninėje rinkoje, turėtų didesne apimtimi investuoti į AEI parkų vystymą, tiesioginėmis elektros pirkimo–pardavimo sutartimis su AEI parkais siekti mažesnės galutinės kainos savo klientams, sukurti aukštesnės vertės paslaugas klientui. Energetikos ministerijos vertinimu, siūlomas reglamentavimas yra būtinas ir proporcingas XIX-osios Vyriausybės programoje iškeltam tikslui – *smulkiesiems ir pažeidžiamiesiems buitiniams vartotojams leisti naudotis visuomeniniu tiekimu*. Šiuo atveju viešasis interesas yra smulkiesiems ir pažeidžiamiesiems vartotojams užtikrinti elektros energijos tiekimą stabilėsnėmis, įperkamos kainomis ir mažesne administracine našta (aktuali vartotojams neturintiems pakankamų bazinių skaitmeninio raštingumo įgūdžių, nesinaudojantiems elektronine bankininkyste).

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų projektai įtakos kriminogeninei situacijai ar korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų projektų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Galimos įstatymų projektų pasekmės verslo sąlygoms nurodytos šio aiškinamojo rašto 5 dalyje.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų projektų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant Įstatymų projektais siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios kitų galiojančių įstatymų nereikės.

10. Įstatymų projektų atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas

Įstatymų projektai atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 42, 43, 44, 60 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatyme pateikiamas sąvoką įvardijantis terminas suderintas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Įstatymų projektams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai

Lietuvos Respublikos Vyriausybė turės pakeisti Papildomų garantijų pažeidžiamiesiems elektros energijos vartotojams įgyvendinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 527 „Dėl Papildomų garantijų pažeidžiamiesiems elektros energijos

vartotojams įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Taryba turės pakeisti Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodiką, patvirtintą Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ ir Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodiką, patvirtintą Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019 m. gegužės 24 d. nutarimu Nr. O3E-152 „Dėl Prognozuojamos elektros energijos rinkos kainos ir atskaitinės kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“.

Energetikos ministras turės pakeisti Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr.1- 38 „Dėl Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“.

13. Kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymų projektų įgyvendinimas

Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*

Reikšminiai žodžiai: *pažeidžiamas elektros energijos vartotojas*.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
